

Utlandsadopterade i statistiken

Den totala populationen

Antal adopterade 1969-2000: 41 026 individer (*NIA 2001*)

Antal födda utanför Europa 2000: 386 565 individer (adopterade 11%)

Största länder 1963-99: Korea 8272 (20%), Indien 6611 (16%), Colombia 4761 (12%), Sri Lanka 3465 (8%), Chile 2230 (5%), Thailand 1725 (4%), Vietnam 1138 (3%), Etiopien 920 (2%), Brasilien 803 (2%), Indonesien 783 (2%), Iran 611 (1%) (*SCB 2000*)

Största år 1969-2000: 1864 (1977), 1791 (1976), 1789 (1981), 1703 (1980), 1651 (1983), 1625 (1978), 1560 (1985), 1542 (1986), 1517 (1975) (*NIA 2001*)

Ålder, kön och familjebakgrund

Antal adopterade i åldrarna 0-17 år 1999: 18 856 individer varav 9760 (52%) flickor och 9096 (48%) pojkar (2% av alla barn mellan 13-17 år, i övrigt 1%) (*SCB 2000*)

Antal adopterade i åldrarna 16-40 år 1998: 20 904 individer varav 59% kvinnor och 41% män (7683 i åldrarna 25-40 år varav 62% kvinnor och 38% män. Av dessa var 51% av kvinnorna och 29% av männen födda i Korea) (*Rooth 2001*)

Adoptivföräldrarnas skilsmässofrekvens 1999: 17% för gifta jämfört med 28,3% och 18,1% för samboende jämfört med 35,4% (*SCB 2000*)

Social bakgrund

207 adoptivfamiljer som adopterade 1950-70: 42% socialgrupp 1, 54% socialgrupp 2 och 4% socialgrupp 3 (*Gardell 1979*)

39 adoptivfamiljer som adopterade 1967-68: 42% akademiker, 30% tjänstemän, 14% arbetare och 3% fria yrken (*Andersson et al 1972*)

152 adoptivfamiljer som adopterade 1970-77: 63% tjänstemän jämfört med 31% (34,5% högre tjänstemän jämfört med 10%) och 17% arbetare jämfört med 29% (9% ej facklärd arbetare) jämfört med 27%) (*Cederblad et al 1994*)

3859 adoptivföräldrar som adopterade 1973-75: 45% socialgrupp 1 jämfört med 9%, 10% socialgrupp 2 jämfört med 35% och 14% socialgrupp 3 jämfört med 56% (*Bresky 1976*)

Utbildning

100 adopterade i åldrarna 21-35 år 1995: 3,2% saknade grundskoleexamen jämfört med 1%. 37% av adopterade från arbetarfamiljer valde en teoretisk gymnasieutbildning jämfört med

19% och 41% av adopterade från tjänstemannafamiljer valde en praktisk gymnasieutbildning jämfört med 18% (*Moser 1997*)

1897 adopterade i åldrarna 23-34 år 1996: 4,4% med tre års universitetsstudier eller mer jämfört med 8,7% (*Björklund & Richardson 2000*)

3119 adopterade män i åldrarna 20-35 år 1998: 11,67 utbildningsår jämfört med 11,91 och 4% med 16 års utbildning eller mer jämfört med 9% (*Rooth 2001*)

Arbete

1897 adopterade i åldrarna 23-34 år 1996: 93 300 kr i förvärvsinkomst per år jämfört med 137 300 kr och 117 000 kr i totalinkomst per år jämfört med 154 200 kr (*Björklund & Richardson 2000*)

3119 adopterade män i åldrarna 20-35 år 1998: 81,2% förvärvsarbetande jämfört med 91% (*Rooth 2001*)

Civilstånd

100 adopterade i åldrarna 21-35 år 1995: 51% av kvinnorna gifta/samboende jämfört med 25% av männen (*Moser 1997*)

1897 adopterade i åldrarna 23-34 år 1996: 13,3% gifta jämfört med 25% och 15,9% samboende jämfört med 31,1% (totalt 29,2% jämfört med 56,2%) (*Björklund & Richardson 2000*)

3119 adopterade män i åldrarna 20-35 år 1998: 6% gifta jämfört med 18% (*Rooth 2001*)

Kontakt med barn- och ungdomspsykiatri

171 adopterade i åldrarna 0-20 år inskrivna på PBU 1980-82: 1 gångers överrepresentation (*Déry-Alfredsson & Kats 1986*)

Sluten vård för psykiska problem, drogmissbruk, anorexi, våldsbrott och självmordsförsök

114 adopterade i åldrarna 11-18 år inskrivna på ungdomspsykiatrisk klinik 1980-85: 4 gångers överrepresentation (*Cederblad 1989*)

2600 adopterade i åldrarna 0-18 år 1990-94: 2 gångers överrepresentation för alkohol- (pojkar) och narkotikamissbruk (flickor), 2 gångers överrepresentation för anorexi (flickor), 2 gångers överrepresentation som förövare av våldsbrott (pojkar) respektive som offer för våldsbrott (flickor) och 3 gångers överrepresentation för självmordsförsök (pojkar; 2 gånger för flickor) (*Hjern 1998*)

Särskola

100 adopterade i åldrarna 21-35 år 1995: 3 gånger överrepresentation (*Moser 1997*)

Familjehem och ungdomshem

44 adopterade i åldrarna 13-16 år placerade i familjehem 1991: 2,4 gånger överrepresentation (*Vinnerljung 1999*)

68 adopterade i åldrarna 10-20 år inskrivna på ungdomshem 1995-96: 2,6 gånger överrepresentation (*Eriksson & Sundqvist 1999*)

Kriminalitet, självmord och sexualitet

372 koreaner registrerade för brott 1985-89: 0,87% jämfört med 0,58% samt 2 gånger överrepresentation för stöldbrott, rån och övriga trafikbrott, 2,5 gånger överrepresentation för skadegörelse, 3 gånger överrepresentation för butiksstöld och 4 gånger överrepresentation för stöld ur och från motorfordon (*Ahlberg 1996*)

10 koreaner som begick självmord 1987-91: 1,11 gånger överrepresentation jämfört med svenskfödda och 3 gånger överrepresentation jämfört med koreaner i Korea (*Ferrada-Noli 1997*)

86 adopterade flickor i åldrarna 13-18 år 1990-91: 21,21% uppgav obehagliga sexuella erfarenheter jämfört med 6% (*Berg-Kelly & Eriksson 1997*)

Komparativa studier

2324 svenskadopterade födda 1930-49 jämfört med svenskfödda biologiska barn (*Bohman 1978*):

16,1% av männen registrerade för alkoholism jämfört med 14,4%

2,4% av kvinnorna registrerade för alkoholism jämfört med 1%

12,8% av männen registrerade för kriminalitet jämfört med 10%

2,9% av kvinnorna registrerade för kriminalitet jämfört med 1%

1538 holländska utlandsadopterade i åldrarna 14-18 år 1990 jämförda med 941 holländskfödda biologiska barn (*Verhulst & Versluis-den Bieman 1995*):

28,5% av pojkarna hade emotionella och sociala problem jämfört med 9,1%

17,4% av flickorna hade emotionella och sociala problem jämfört med 9,5%

14,1% hade kontakt med barn- och ungdomspsykiatri jämfört med 1,6%

497 utlandsadopterade i åldrarna 23-34 år 1996 jämfört med 559 svenskfödda biologiska syskon (*Björklund & Richardson 2000*):

21,3% med två års universitetsstudier jämfört med 34,9%

6,6% med tre års universitetsstudier eller mer jämfört med 20%

97 000 kr i förvärvsinkomst per år jämfört med 136 200 kr och 119 500 kr i totalinkomst per år jämfört med 156 600 kr

13,3% gifta jämfört med 29,3% och 15,1% samboende jämfört med 32,4% (totalt 28,4% jämfört med 61,7%)

Resultat på högskoleprovet

Källa: Sven-Eric Reuterberg & Michael Hansen, *Vilken betydelse har utländsk bakgrund för resultatet på högskoleprovet* (Högskoleverkets rapportserie 2001:3R)

Undersökt grupp: 842 000 individer inklusive 240 000 födda 1972-79 som genomgått högskoleprovet vid något tillfälle 1991-96

Grupp 1/SS = Etniska svenskar (säker uppgift till 91,4%), totalt 90,1%

Grupp 2/SU = Andra generationens invandrare (säker uppgift till 100%), totalt 3,2%

Grupp 3/IS = Utlandsadopterade (säker uppgift till 95%), totalt 1,1%

Grupp 4/IU = Första generationens invandrare (säker uppgift till 81,9%), totalt 5,6%

Resultat bland grupperna som totalbefolkning (842 000 individer):

Grupp IS har högst andel socialgrupp 1 (39%), därefter SS (20%)

Grupp IS har högst andel socialgrupp 2 (49,8%), därefter SS (48,2%)

Grupp IS har lägst andel socialgrupp 3 (10,9%), därefter SS (29,5%)

Resultat bland högskoleprovtagarna (240 000 individer):

Grupp IS har näst högst andel provtagare (28,4%) efter SS (29,3%)

Grupp IS har genomgått flest prov per person (1,94), därefter SS (1,89)

Grupp IS har näst sämst resultat i provpoäng (0,76) efter IU (0,74)

Grupp IS har sämst resultat på NOG/Logiskt tänkande (11,03), därefter IU (11,65)

Grupp IS har sämst resultat på DTK/Abstrakt tänkande (11,70), därefter IU (11,98)

Grupp IS har sämst resultat på ELF/Engelsk läsförståelse (14,79), därefter IU (15,63)

Grupp IS har näst sämsta grundskolebetyg (3,69), därefter IU (3,67)

Resultat inom grupp IS (9271 individer):

Grupp IS uppvisar svagast korrelation mellan socialgrupp och genomgången högskoleprov:

Grupp IS från socialgrupp 1 är sämst representerade (30,5%) och har sämst resultat i provpoäng (0,80) medan grupp IS från socialgrupp 3 är högst representerade (24%) och har näst högst resultat i provpoäng (0,69).

Referenser

Jan Ahlberg: *Invandrares och invandrares barns brottslighet. En statistisk analys* (Brottsförebyggande rådet, 1996)

Ingrid Andersson, Louise Berggren-Wahlund, Alfreda Kessler-Lewinschal, Monica Persson-Sundstedt, Ingrid Wretler-Ademar: *Jämförande studie mellan föräldrar till svenska och utländska adoptivbarn i Stockholm* (Socialhögskolan i Stockholm, 1972)

Kristina Berg-Kelly & Jan Eriksson: *Adaptation of adopted foreign children at mid-adolescence as indicated by aspects of health and risk taking – a population study* (European Child & Adolescent Psychiatry 6/1997)

Anders Björklund & Katarina Richardson: *How Adopted Children born abroad fare as Young Adults in the Swedish Labor Market* (Stockholms universitet: Sociala forskningsinstitutet, 2000)

Michael Bohman: *Some Genetic Aspects of Alcoholism and Criminality. A Population of Adoptees* (Arch Gen Psychiatry 35/1978)

Lillemor Bresky: *Utländska adoptivbarns föräldrar. En kartläggning av sökanden av utländska adoptivbarn 1973-75* (Statens nämnd för internationella adoptioner, 1976)

Marianne Cederblad: *Utlandsfödda adoptivbarn – anpassningsproblem i tonåren* (Lunds universitet: Institutionen för barn- och ungdomspsykiatri, 1989)

Marianne Cederblad, Malin Irhammar, Ann Mari Mercke & Eva Norlander: *Identitet och anpassning hos utlandsfödda ungdomar* (Lunds universitet: Institutionen för barn- och ungdomspsykiatri, 1994)

Ilona Déry-Alfredsson & Madeleine Kats: *Utländska adoptivbarn på PBU* (Stockholms universitet: Psykologiska institutionen, 1986)

Jan-Åke Eriksson & Inger Sundqvist: *Behandling av adopterade barn på särskilt ungdomshem. Förslag till en behandlingsmodell* (Statens institutionsstyrelse, 1999)

Marcello Ferrada-Noli: *A cross-cultural breakdown of Swedish suicide* (Acta Psychiatrica Scandinavica, 1997)

Ingegärd Gardell: *Internationella adoptioner. En rapport från Allmänna barnhuset* (Allmänna barnhuset, 1979)

Anders Hjern: *Migration till segregation. En folkhälso rapport om barn med utländskt ursprung i Stockholm* (Centrum för barn och ungdomshälsa, 1998)

Malin Irhammar: *Att utforska sitt ursprung. Identitetsformande under adolescensen hos utlandsfödda adopterade. Betydelsen av biologiskt och etniskt ursprung* (Lunds universitet: Psykologiska institutionen, 1997)

Gunn Moser: *"Ett perfekt svenskt uttal lugnar de flesta arbetsgivare." En studie av unga internationellt adopterades utbildning och arbete* (Högskolan för lärarutbildning i Stockholm: Institutionen för pedagogik, 1997)

Dan-Olof Rooth: *Adopted Children in the Labour Market – Discrimination or Unobserved Characteristics?* (Högskolan i Kalmar: Nationalekonomiska institutionen, 2001)

Johan Ståhlberg: *Ett liv som adopterad. En undersökning om de adopterades tonår och uppväxt* (Fornby folkhögskola, 1997)

Herma JM Verhulst & Frank C Versluis-den Bieman: *Self-Reported and Parent Reported Problems in Adolescent International Adoptees* (Journal of Child Psychology & Psychiatry 8/1995)

Bo Vinnerljung: *Förekomst av adoptivbarn och långtidsvårdande fosterbarn bland placeringar av tonåringar i dygnsvård* (Socialstyrelsen,1999)

Torun Österberg: *Children with immigrant backgrounds – Ethnic externalities in their labour market performance* (Handelshögskolan vid Göteborgs universitet: Nationalekonomiska institutionen, 2000)

Torun Österberg: *Intergenerational income mobility among individuals with different ethnic origins* (Handelshögskolan vid Göteborgs universitet: Nationalekonomiska institutionen, 2000)